

Not Just a Tear:

Keriah as a model of the dynamic relationship between *halacha* and human experience

1. Validating Experience of Grief

<p><u>Genesis 37:34</u> Then Jacob tore his garments, and put sackcloth on his loins, and mourned for his son for many days.</p> <p><u>Leviticus 10:6</u> And Moses said to Aaron and to his sons Eleazar and Ithamar, ‘Do not dishevel your hair, and do not tear your vestments, or you will die and wrath will strike all the congregation; but your kindred, the whole house of Israel, may mourn the burning that the LORD has sent.</p> <p><u>Sifra Shemini Parsha 1</u> <i>Do not tear your vestments</i> – do not tear your clothing so that you do not die. From a negative [command] one learns a positive [command].</p> <p><u>Bavli Moed Katan 24a</u> As Shmuel Said: Any tear that is not made in the flush of grief is not a tear... But when it was told to Shmuel that Rav’s soul rested, he tore twelve times for him, saying “a man I was in awe of passed away!” Teachers are different since all the time one remembers their teaching it is like the flush of grief.</p> <p><u>Bavli Moed Katan 26b</u> Our rabbis taught: An initial tear is a hands-breadth and an addition is 3 finger-widths, the words of R. Meir. R. Yehuda says: An initial tear is 3 finger-widths and an addition is minimal. Ulla said: The law follows R. Meir in a tear, and R. Yehuda in an addition...But didn’t Shmuel say: the law follows the lenient position in mourning! Mourning and tearing are distinct from each other.</p> <p><u>Tosfot Moed Katan 24a “Any tear”</u> To me it seems that any time one is flushed with grief for one’s departed, even a long time after the death, it is duly considered the flush of grief, like they said about teachers, since one remembers their teachings. It is the same case for any departed that one is able to become flushed with grief.</p>	<p><u>בראשית לו:לד</u> ויקרע יעקב שמלתיו וישם שק במתניו ויתאבל על בנו ימים רבים:</p> <p><u>ויקרא י:ו</u> ויאמר משה אל אהרן ולאעזר ולאיתמר בניו ראשיכם אל תפרעו ובגדיכם לא תפרמו ולא תמתו ועל כל העדה יקצף ואחיכם כל בית ישראל יבכו את השרפה אשר שרף יקוק:</p> <p><u>ספרא שמיני פרשה א ד"ה ויהי ביום (מא)</u> ובגדיהם לא תפרומו לא תקרעו בגדיהם ולא תמותו ממשמע לאו אתה שומע הין</p> <p><u>בבלי מועד קטן יג:</u> דאמר שמואל: כל קרע שאינו בשעת חימום - אינו קרע... והא אמרו ליה לשמואל: נח נפשיה דרב. קרע עליה תריסר מני, אמר: אזל גברא דהוה מסתפינא מיניה. אמרו ליה לרבי יוחנן: נח נפשיה דרבי חנינא... שאני רבנן, דכיון דכל שעתא מדכרי שמעתייהו - כשעת חימום דמי.</p> <p><u>בבלי מועד קטן כו:</u> תנו רבנן: תחילת קריעה טפח, ותוספת שלש אצבעות, דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: תחילת קריעה שלש אצבעות, ותוספת כל שהו. אמר עולא: הלכה כרבי מאיר בקריעה, והלכה כרבי יהודה בתוספת. ... והאמר שמואל: הלכה כדברי המיקל באבל! - אבילות לחוד, קריעה לחוד.</p> <p><u>תוספות מועד קטן כז. ד"ה וכל קרע</u> ... ולי נראה דבכל שעה שיוכל להתחמם על מתו אפ"ל לזמן מרובה אחר מיתתו קרוי שפיר בשעת חימום כמו שאמרו ברבנן משום מדכרי שמעתייהו הוא הדין נמי בכל מת שיוכל להתחמם עליו ...</p>
--	---

2. Limiting Experience of Grief

<p><u>Deuteronomy 14:1</u> You are children of the LORD your God. You must not gash yourselves or shave your forelocks for the dead.</p> <p><u>Rashi ad loc “Do not gash yourselves”</u> Do not make a gash or scratch in your skin for the dead in the manner that the Emorites do, since you are the children of the Omnipresent and you deserve to be dignified and not gashed or shaved.</p> <p><u>Babli Bava Kama 91b</u> Who is the <i>tanna</i> who learned that he said: A person is not permitted to inflict self-damage? If I say it is this <i>tanna</i> as it is taught: “But I will exact your blood from yourselves.” (Gen. 9) R. Elazar said: From yourselves I will exact your own blood. But maybe suicide is different! Rather it is this <i>tanna</i> as it is taught: We tear for the dead and it is not considered the ways of the Emorites. R. Elazar said: I have received a tradition that one who tears more than necessary for the dead is lashed for violation of [the precept] not to destroy. All the more so one’s body! Maybe clothing is different, since it is damage that cannot heal.</p> <p><u>Shulchan Aruch Yoreh Deah 340:3</u> The measure for tearing is a hands-breadth. For one’s father and mother even after seven days have passed, one tears until the heart is exposed.</p> <p><u>Pitchei T’shuva YD 340:1</u> <i>Obligated to tear</i> – The R”Y wrote that it is preferable for a tear to be done by someone from whom one is embarrassed so that there is more distress since s/he tears his/her garment and s/he silently accepts the Blessed One’s judgment. He continued to say that if a friend tears too much s/he is culpable for one must be careful, and even if one tears by him/herself one is only permitted to tear in accord with the law, or one transgresses the [precept] not to destroy.</p>	<p><u>דברים פרק יד:א</u> בנים אתם ליקוק אלהיכם לא תתגדדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת:</p> <p><u>רש"י דברים פרק יד:א ד"ה לא תתגדדו</u> לא תתנו גדידה ושרט בבשרכם על מת כדרך שהאמוריים עושין, לפי שאתם בניו של מקום ואתם ראויין להיות נאים ולא גדודים ומקורחים:</p> <p><u>תלמוד בבלי מסכת בבא קמא דף צא עמוד ב</u> מאן תנא דשמעת ליה דאמר: אין אדם רשאי לחבל בעצמו? אילימא האי תנא הוא, דתניא: (בראשית ט') ואך את דמכם לנפשותיכם אדרש - ר' אלעזר אומר: מיד נפשותיכם אדרש את דמכם; ודלמא קטלא שאני! אלא האי תנא הוא, דתניא: מקרעין על המת ולא מדרכי האמורי, אמר רבי אלעזר: שמעתי, שהמקרע על המת יותר מדאי - לוקה משום בל תשחית, וכ"ש גופו; ודלמא בגדים שאני, דפסידא דלא הדר הוא!</p> <p><u>שולחן ערוך יורה דעה סימן שמ סעיף ג</u> שיעור קריעה, טפח. ועל אביו ואמו, אפילו אחר ז', קורע עד שיגלה את לבו.</p> <p><u>פתחי תשובה יורה דעה סימן שמ ס"ק א</u> חייב לקרוע - כתב בר"י כל קריעה טוב שתהיה ע"י אחד דמתבייש ממנו ואיכא עגמת נפש טפי שאחר קורע כסותו והוא שותק ומקבל עליו דינו יתברך. מהר"י מלכו בת' כ"י סימן פ"ה (וע"ל סעיף י"ג). וכתב עוד אם קרע לו חבירו יותר מדאי חייב דה"ל למידק ואף על ידי עצמו אינו רשאי לקרוע אלא כדינו דקא עבר על בל תשחית:</p>
--	--

3. Constructing Experience of Grief

Bet Yosef YD 340:6

R. Yeruham wrote that for an upright person one is obligated to tear if one was present at death or burial... The RaN wrote that ... it is possible to say that one is obligated to tear and it is possible to say that one is only obligated to cry and mourn. The Hagahot Maimon wrote in the name of the Raaviyah that one need not tear for an upright person unless one was present at the moment the soul departed.

From the words of the *poskim* that I brought it is clearly implied that it is obvious one is obligated to tear... One can only wonder what everyone is relying on when they don't tear for an upright person... they have nothing to rely on... it is clear that we don't abandon what was obvious to all the *poskim* just based on the RaN's doubt or the Raaviyah's reasoning.

Responsa of R. Moshe Feinstein OH 5:37

In a case where one did not tear at the site of the Temple, whether one should be obligated to tear after returning home. Behold, at the outset one certainly cannot rely on the fact that s/he will tear afterwards, because the obligation is at the moment one sees [the destruction]. But if one forgot and didn't tear, it would make sense that seemingly it should depend on whether one's feeling is the same as it was when standing at the Temple, and then one would have to tear. But according to what I wrote above, that tearing is a set law, in many places *d'oraita* and in many places *d'rabanan*, and does not depend on the pain one feels...

Therefore, since they required tearing at the moment of sight, it is specifically at the time of sight and not afterwards. Therefore, in this time period since many who visit the Temple site even if they feel the holiness are not pained by the destruction any more than when they are at home wherever that is, certainly it doesn't make sense that they tear afterwards in their homes, even if we were to say that we follow the reasoning (behind the law). And when one feels pain one should also tear afterwards at home.

בית יוסף יורה דעה סימן שמ סעיף ו

ורבינו ירוחם (נ"ב ה"ה כב ע"ג) כתב על אדם כשר חייב לקרוע ... שהיה במיתה או בקבורה... והר"ן כתב דעל אדם ... איכא למימר דחייב לקרוע ואיכא למימר דאינו חייב אלא לבכות ולהתאבל עכ"ל. והגהות מיימון כתבו בשם ראבי"ה דעל אדם כשר נמי אינו קורע אלא אי קאי עליוהי בשעת יציאת נשמה: ומדברי הפוסקים שהבאתי משמע בהדיא דפשיטא להו שחייב לקרוע ... ויש לתמוה על מה סמכו העולם שלא לקרוע על אדם כשר ... אין להם על מה שיסמוכו... והדבר ברור דלא שבקינן מאי דפשיטא להו לכולהו פוסקים משום ספיקא דהר"ן ולא משום סברת ראבי"ה:

שו"ת אגרות משה חלק או"ח ה סימן לז

ובאם לא קרע במקום המקדש, אם יש לחייבו לקרוע אחר שבא לביתו. הנה לכתחילה ודאי אין לסמוך על זה שיקרע אח"כ, כי החיוב הוא תיכף כשרואה. אך אם שכח ולא קרע, מסתבר היה לכאורה שתלוי באם הרגשתו הוא עדיין כמו בשעה שעמד אצל מקום המקדש, שאז יצטרך לקרוע. אבל למה שכתבתי לעיל שקריעה הוא דין קבוע מדאורייתא בהרבה דברים, ומדרבנן בהרבה דברים, ואינו תלוי בצער שמרגיש, ...

ולכן כיוון שהקריעה חייבו על הראייה, הוא דווקא בשעת הראייה ולא אח"כ. ולכן בזה"ז שרוב המבקרים במקום המקדש אף שמרגישים בהקדושה, אין מצטערים יותר על החורבן כשהן שם מכשהן בבתיהן בכל הארצות שנמצאים, ודאי לא מסתבר שיקרעו אח"כ בבתיהן, אף אם נימא דאזלינן בתר טעמא, וכשמרגיש הצער קורע גם אח"כ בביתו.